

AKINCI İNŞAAT BÜLTENİ

COVID-19 Salgınının FIDIC Sözleşmelerine Olası Etkileri

Bir önceki bültenimizde COVID-19 Salgını sebebiyle FIDIC tarafından yayımlanan Bilgilendirme Kılavuzu'ndaki ("Kılavuz") senaryoları ve standart sözleşmeler çerçevesindeki olası sonuçlarını incelemiştik. Son olarak bu bültenimizde iki senaryo ve bunların sözleşmesel sonuçlarını sizlerle paylaşacağız.

İlk senaryo uyarınca, hükümet ya da idari otoriteler tarafından yapılan düzenlemeyle (karantina, sokağa çıkma yasağı vb.) inşaat işlerinin yürütülmesi imkânsız hale gelmiştir. Sonuç olarak yüklenici ve/veya işveren sözleşmesel yükümlülüklerini yerine getirememektedir.

İlk olarak, bu durum standart sözleşmeler kapsamında kanun hükümlerindeki değişiklikler (changes in laws) olarak nitelendirilebilir. İkinci bir ihtimal ise bu durumun mücbir sebep (force majeure) ya da istisnai olay (exceptional event) olarak incelenmesidir. Bazı FIDIC versiyonlarında mücbir sebep ya da istisnai olaya ilişkin örnekler listelenmiştir. Salgın dolayısıyla yapılan düzenleme ve alınan önlemlerin söz konusu listelerde yer almaması durumunda somut olayda mücbir sebep ya da istisnai olayın unsurlarının bulunup bulunmadığı test edilmeli ve ona göre bir sonuca varılmalıdır.

Mücbir sebep veya istisnai olay durumunda taraflar somut durumun yükümlülüklerini yerine getirme imkânı vermediğini diğer tarafa bildirmelidir. Bu durumda yüklenicinin bazı FIDIC versiyonları kapsamında süre uzatımına (extension of time) hak kazanacağı ileri sürülebilecektir, fakat finansal tazmin mümkün görünmemektedir.

İkinci senaryo ise yüklenicinin süre uzatımı yanında parasal talepte bulunması ihtimali değerlendirilmektedir. Buna göre yüklenici ilk senaryodakinin aksine standart sözleşmelerde yer alan mücbir sebep ya da istisnai olayla ilgili hükümlere değil de tazminat hükümlerine başvurmaya çalışmaktadır. Zira söz konusu hükümlere göre süre uzatımının yanında finansal tazmin de mümkün olabilmektedir. Ne var ki somut durumda tazminat hükümleri uygulama alanı bulamayacaktır; çünkü içinde bulunduğumuz Salgın, yüklenicinin işlerine, mallarına ve dokümanlarına doğrudan zarar ve hasar vermemektedir.

Sözleşmelerin özel koşullarına ve uygulanacak hukuka göre Kılavuz'daki ve bültenimizdeki tespitlerin değişebileceğine dikkat edilmelidir.